

Nieuwe vrijmoedigheid

'... openlijk en ongehinderd.'

Met deze woorden besluit Lucas, de arts en schrijver, zijn tweede boek. Tenminste, volgens de nieuwste K.B.S.-vertaling uit 1987. Het slot van Handelingen wordt in 'Het Boek' als volgt omschreven: 'Hij liet geen kans voorbijgaan om over het koninkrijk van God te spreken. Met grote vrijmoedigheid sprak hij over de Here Jezus Christus. En niemand legde hem een strobreed in de weg.'

De 'hij' wijst op Paulus. Vrijmoedig. Zoals altijd. Hij zit dan wel gevangen, in Rome maar liefst, en toch lijkt hij niet van slag. Hij getuigt. Openlijk en ongehinderd.

Persoonlijke plaatsbepaling

Handelingen 28 vind ik een indrukwekkend hoofdstuk. En tegelijk: ik kan er niet veel mee. Ik ben Paulus niet. Wat hij kon is mij niet op het lijf geschreven. Als ik denk aan getuigen is het eerlijk gezegd: '... terughoudend en beschroomd.'

Het kost mij meestal moeite getuige te zijn van Jezus Christus in de omgang met anderen. Bekenden of onbekenden. Dat maakt niet eens zoveel uit. Ik denk er wel over, maar meestal via een omweg. Bijvoorbeeld: 'Het gaat erom een getuige te zijn en niet om een getuigenis te geven. Te gemakkelijk denken we dat we met woorden het evangelie wel kunnen overdragen. Maar mensen moeten kunnen zien dat het evangelie een krachtbron is. Vooral in onze tijd is men moe van al dat gepraat...'

Of een andere, meer recente omweg: 'Ieder christen ontvangt een of meer geestelijke gaven van de Heilige Geest. Dus ook ik. Maar bij is dat niet de gave van evangelist. Een geestelijke gaven-test maakte duidelijk wat ik eigenlijk al wist: mijn gave ligt op een ander terrein...'

Gedachtegangen met een kern van waarheid. En toch bevredigt het me niet. We zijn allen, ook ik, getuige van de levende Heer. Bovendien: het geloof is uit het horen van het woord van Christus. Dus er moet toch ook over gesproken worden.

Maar goed, praktisch gesproken, er zijn véél meer mensen met wie ik niet over het geloof spreek dan wel. Toch gebeurt het zo nu en dan. Terugblikkend blijkt dat eigenlijk twee invalshoeken me helpen.

Gaandeweg verantwoord

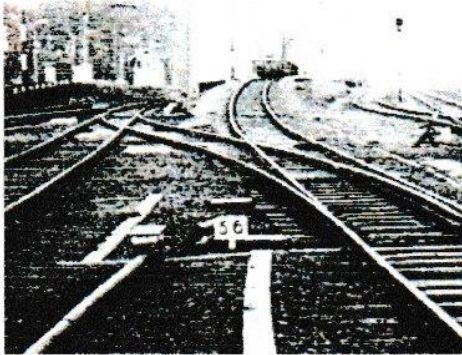
- De koffie in de trein is afgerekend. Mijn buurman legt zijn krant neer en maakt een terloopse opmerking over de paperassen die ik uit mijn koffertje haal. Als vertegenwoordiger van het blad 'Onze Taal' is zijn interesse gewekt...
- Als ik het zand voor Willekes zandbakje wil afrekenen begint de man aan de kassa over het speldje dat ik draag...
- De vellen karton die ik 's avonds laat in de trein nog eens bekijk zijn voor een medepassagier aanleiding te vragen wat ik doe. Als B-verpleger blijkt hij zich bezig te houden met antroposofie. Ik niet, ik...

Ook al ligt het me niet met Jan-en-Alleman gesprekken aan te knopen, ik wil me toch ook niet afschermen. Ik ga mijn gang, maar hoop wel benaderbaar te zijn. 1 Petrus 3 vers 15 is sinds lang voor mij 'een gouden tekst'. Daar staat: 'Maar heiligt de Christus in uw harten als Here, altijd bereid tot verantwoording aan al wie u rekenschap vraagt van de hoop, die in u is.' Altijd bereid tot verantwoording. Als iemand, om wat voor reden ook, een aanleiding ziet om wat tot me te zeggen of aan me te vragen wil ik daar van harte op ingaan. Behulpzaam zijn, uitleggen waar ik mee bezig ben of wat dan ook. Al pratende komt het verder en kan ik soms verantwoording geven van de hoop die in me is.

In de praktijk blijkt echter een andere invalshoek toch wat belangrijker. Ik noem die maar:

Uitnodigend dóór-vragen

- De gitaarkoffer wordt zó behoedzaam en vol trots meegevoerd, daar moet ik gewoon meer van weten. De man maakt deel uit van twee blues-groepen en heeft net een basgitaar gekocht. Een van de drie exemplaren die we in Nederland nog hebben! Ik krijg meer te horen...
- Zijn omzwachtelde voet trekt mijn aandacht. Ik begin te vragen, maar moet overschakelen op het Engels. Gordon blijkt te zijn aangekocht door PSV. Dat ik hem nog niet heb zien schitteren in Studio Sport heeft meerdere oorzaken, o.a. zijn recente blessure...
- "Jammer, ik had best verder willen praten." Ik geef hem mijn adresgegevens als afsluiting van ons gesprek. In de restauratiewagen hadden we bij de koffie gepraat over zijn vriendin, katholicisme, hindoeïsme, zijn eigen opvatting. "Eigenlijk heb ik nu niks om in te geloven..."

Deze gesprekken ontstonden anders. Op de een of andere manier was er iets bij de ander, dat mijn belangstelling opriep. Door gewoon te vragen en te luisteren ontsponnen gesprekken. Feitelijk merk ik – in een beeld gesproken – dat ik ervan uit moet gaan, dat iemand anders op een heel andere rails rijdt. Door vragen te stellen en daarop dóór te gaan probeer ik samen terug te gaan tot achter de wissel die ons scheidde. Vragenderwijs komen we uit bij een gezamenlijk uitgangspunt. Ik ken niet zoveel voorbeelden van anderen hoe je dit kunt doen. De aanpak van Jim Petersen in Brazilië en van Rinus en Joke Baljeu in Zweden, dát stimuleert me. Maar er moet toch veel meer ervaring mee zijn?

Hét voorbeeld bij uitstek

Lezend in de evangeliën valt het me wel op hoe vaak Jezus juist deze laatste weg bewandelde. "Ik zal u een vraag stellen..." of "Ik leg u de vraag voor: ..." Het was zelfs zó wezenlijk, zo eigen, daar begon hij mee. Althans volgens Lucas in zijn eerste boek. Hij noteert dat Jezus op zijn twaalfde midden tussen de mensen zit 'terwijl Hij naar hen hoorde en hun vragen stelde.' (Lucas 2:46)

Luisterend en dóór-vragend staat er in de Griekse grondtekst.

Ik zie dit als de na te streven route voor mezelf. Eigenlijk een soort uitweg. Weg uit het voor mij onhaalbare 'openlijk en ongehinderd' en het onbevredigende 'terughoudend en beschoornd'. Getuige proberen te zijn van Jezus door belangstellend te leren luisteren en daarop doorvragen